

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

THEOGNIDIS

DIS MEGARENSIS SENTENTIAE Elegiacæ, cum interpretatione & Scholijs Eliæ Vineti.

ACCESSERVNT ET HORVM

Poetarum opera Sententiosæ

Phocylidis

Pythagoræ

Solonis

Tyrtæi

Naumachij

Callimachi

Mimnermi

Eueni

Rhiani

Eratosthenis

Panyasidis

Lini

Menecratis

Posidippi

Metrodorî

Simonidis.

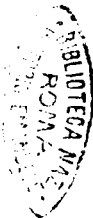
Senariorum libellus.

Omnia in usum Scholarum collecta, & ad verbum conversa per IACOBYM HERTELIVM Curientem.

Adiecta quoq; est omnium uerbo Latino carmine à diuersis expressa.

Ὁὐ πρὸς δ' ἀπαντὸς ἰσχυρὰ τίσει κεκλιθεῖς.

BASILEAE.

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

THE ONE

AMPLISSIMIS, PIENTIAE, PRUDENTIA, AC
eruditione præstantissimis uiris, D. Cos. & Senatoribus Reipublicæ SALVENDENSIS, Dominis ac patronis suis obseruandis.
S. P. D.

QVANDO QUIDEM, uiri amplissimi, nihil animis hominum magis inhæret, quam id, cui à teneris consuescunt: idque quod tenerum est, ut ait Seneca, proximis applicatur: uniuersæ hominũ societatis permagni interest, ut ab ineuntibus statim annis mortales optimis, quæ per totam uitam usui futura sint, assuescere discant. Quia uerò ætatis imbecillitate iuuentus ad malum quam ad bonum procliuior; minus considerat profuturane an obfutura sint, quæ tractat: opus est, ut per adultiores, quibus cura eius qualicunque modo incumbit, à turpibus ad honesta, à uitijs ad uirtutum

à à amorem

E P I S T O L A

amorem deducatur. Id autē nulla commo-
 diore uia, quàm per liberalem institutionē,
 fieri potest. tanta enim eius uis est in utrāq;
 partem, ut nulla tam bona possit esse natu-
 ra, quin illius quasi excolendæ cura inter-
 missa, uitiosa reddatur: nulla item tam ma-
 la sit, quæ non ad frugem liberali ac fide-
 li institutione redigatur. Proinde cū adulta
 hominū ætas ad omnia minus docilis tra-
 ctabilisq; sit, quàm rudes illi iuuentutis an-
 ni, qui instar ceræ quālibet impressionem
 facile admittunt: tum generosi mores, ut il-
 le ait, imbuendi sunt, cum tener est animus:
 tum optimis assuescendum, eaq; discenda,
 quæ nec grandinem, nec uim, nec Iouem i-
 psum, ut Plato inquit, extimescāt: quæ quo-
 que cū naufrago salua enatare, nec à latro-
 nibus eripi queant, cum ad quæuis ceræum
 adhuc est ingenium. Nam postquam annis
 iā quasi dirigit animus, partim ægtē, quo-
 rum praua cōsuetudine fuimus infecti, de-
 discimus: partim, quæ nescimus, nō nisi ma-
 xima nobis inculcari difficultate possunt.
 Quod elegantissima metaphora hac respe-
 xisse uidetur Ouidius:

*Que prebet latus arbor spaciantibus umbras,
 Quo posita est primum tempore, uirga fuit.*

Tunc

DEDICATORIA.

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli,

Tunc stat in immensum uiribus aucta suis.

Hæc perita rerum antiquitas considerans, quæ nihil non egit, ut Republicæ optimè constitutæ in suo flore permanerent, iuuentutem, ceu seminarium totius hominum cōuersationis, optimis quibusuis non tam artibus & disciplinis, quàm morum uitæque præceptis imbuendam curauit. Non ignara, & sine literis rudes inertesque, & cum literis parum utiles fore homines, nisi honestati uitæ quàm primùm assueherent. Plus enim deficere quàm proficere eum, qui doctrina proficit, & moribus deficit, præter Aristotelem, quotidiana docet experientia. Non autem quæuis temerè, & citra delectū, teneris puerorum animis obtundi passa est: sed eos autores, qui & pietatem, & præcepta de morum uirtutibus continerent, proposuit. In quorum autorum numero, Poetæ, qui uel mira ingenij industria clarorum uirorum egregia facta in exemplum posteritati descripta reliquissent: uel quàm breuissimis, maximèque illustribus sententijs doctrinam morum essent complexi, suo quodam iure facile primas obtinuerunt: unde & nomen
a 3 illorum

EPISTOLA

illorū in maximo cultu, maximaq; uenera-
 tione apud optimos quosuis extitisse non
 ignoramus. Plato, philosophiæ quidā sol,
 huiusmodi Poetas non dubitat nunc deo-
 rum filios, nunc prophetas appellare. Et
 tātum abest ut e Repub. sua eiecerit (quod
 ijs fecisse legitur, qui diuina poeticiæ arte
 ad lasciuiam, turpesque amores abusi e-
 rant) ut & ipse testimonijs eorum usus, &
 alijs exemplo suo præclarissima ipsorum
 monumenta euoluendi autor fuerit. Si-
 cut eius rei locuples testis est honestissi-
 ma creberrimaque apud ipsum Solonis,
 Tyrtaei, Homeri, Hesiodi, & aliorum me-
 lioris notæ mentio, Socratem, qui ipsius
 Apollinis oraculo sapiens pronuntiatus
 est, Euripide Tragico familiarissimè usum
 esse, nemo nescit. *μυσῶν θεράποντες καὶ αὐτῶν
 ἀποκρίτες* ab Hesiodo & Pindaro nuncupan-
 tur, Strabo autem lib. 4, de Situ orbis scri-
 prum reliquit, ueteres *τῶν πρώτων ποιητῶν*,
 ut omnium doctrinarum antiquissimam,
 philosophiam quādam perhibuisse. Quip-
 pe quæ a teneris nos unguiculis ad uiuendi
 rationes perducatur, mores atque affectus e-
 doceat, quæq; gerenda, declinandane sint,
 quadam cantus suauitate præcipiat. Et
 quò

DEDICATORIA.

quod magis suam erga huiusmodi ~~virtutis~~ ^{virtutis} gratitudinē testatam redderent, iuuenesq; ad bonarum rerum studia, morumq; integritatem excitarent: statuis ac imaginibus eos honestari, poemata ipsorum in publicis Deorū celebritatibus, alijsq; conuentibus recitari, optimasq; sentētiās templorum foribus, tanquam Deo dignas, imò ab ipsis. Numinib; usurpata, affigi, nec non aureis preciosisque materijs insculptas ad omnem posteritatem cōseruari curauerūt. Quemadmodum ex Platonē, Xenophonē, Pausania, Plutarcho, Athenæo, alijsque uetustissimis scriptoribus & iā dicta, & alia plura de Poetarum excellentia & utilitate cuius obuia sunt: nec patitur epistolæ angustia huc omnia referre. Etsi uerò Christianæ professionis homines, sinceræ Religionis Pietatisq; studium nō ab huiusmodi autoribus, sed ex sacrosanctæ Scripturæ fontibus petere debēt & possunt, ut quæ sola salutem & æternā beatitudinem per IESU CHRISTI ueri Dei, ueriq; hominis meritum credentibus paratam esse monstret, præceptaque ad Christianam uitam utilia copiosissimè præscribat: tamen Poetarum quoque (qualium scripta iuuentuti proponimus)

EPISTOLA

nimus) lectionem & usurpatam; & in non
 contemnēdo precio habitam, habendā-
 que esse, grauissima sanctissimorum in Ec-
 clesia Dei uirorum exempla & auctoritates
 comprobant: quarum paucissimas, ob eos
 qui parum dextrè de Poetis sentiūt, in me-
 dium proferre placuit. D. Paulum, electum
 illud Dei omnipotentis organum, Poeta-
 rum libros euoluisse, & ut Clemens ait, ad
 ædificationem curamq; aliorum, testimo-
 nijs eorum uti nō erubuisse, Sacrarum lite-
 rarū ueritas testatur. Sic Act. 17. ubi Deum
 esse probat, Aratum uetustissimū poetam
 citat. 1. Cor. 15. ex Menandro Comico malo-
 rum consortia fugienda monet, quod pra-
 uis colloquijs boni mores corrumpantur.
 Cretensium mores Tit. 1. ex Epimenide ua-
 re Cretensi graphicè depingēs ait: *ἡπύρες ἀνὴρ
 ἠδύγαι, ἡανά θυρία, γασίπτε ἀργαί.* Gregorius
 Nazanzenus, ob excellentiam Theologus
 dictus, scriptis poetarum mirè delectatus
 est, & sacrorū carminū uolumen posteritati
 reliquit: quod non solūm priscis tempori-
 bus propositum est pueris, ut Socrates, So-
 zomenus, Orosius & Eutropius scribūt, ue-
 rùm etiam hodie à doctissimis uiris in deli-
 cijs habetur. Quid de Iohanne Chryosto-
 mo

DEDICATORIA.

mo Patriarcha Constantinopolitano sub Arcadio & Honorio Imp̄p. anno Christi 401. dicam, qui Aristophanis Comœdijs etiam noctu pro puluino usus est? Quid de Eustathio Thessalonicense, cuius etiam hodie eruditissimi in Homerum, ingeniorum fontem, commentarij extant? Neq; mihi hoc loco temperare queo, quo minus etiam D. Basilij Cæsariensis, cui uirtutum splendor Magni cognomen peperit, uerba adscribã, de eorum Poetarũ lectione, qui bonorum hominum dicta factãue narrassent: quales præ cæteris fuerunt, Homerus, Hesiodus, Theognis, Phocylides, Pythagoras, Solon, Tyrtæus, & alij. Sic ergo in Admonitione ad adolescentes, quo pacto ex gentilium scriptis proficere queant, ait: *ἐπὶ τούτοις παρασημασίου ἢ ποιηταῖς, ἢ λογοποιῶσι, ἢ ῥήτορι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμιλητέον, ὅθεν αὐτὴ μέλλει πρὸς τὴν τ᾽ ἕψυχῆς ἐπιμίλειαν ὠφέλιμα τίς ἴσθαι. καὶ μετ' ὀλίγον· εἰ μὲν ἐστὶ τις οἰκειότες πρὸς ἀλλήλους τοῖς λόγοις, πρῶτον αὐτῶν ἡ γνώσις γούοιτο· εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ τό γε παράλληλα θεότατα καὶ μαθητῶν τὸ διάφορον ἢ μη πρὸρ αἰς βελτίωσιν τῆς βελτίονος.* Hoc est: Poetis & oratorib. omnib. hominib. utendũ, unde futura sit aliqua utilitas, quæ ad animæ faciat ædificationé. Et paulo pòst: *Ἐστὶν ἡμῶν*

EPISTOLA

sermonum atq; gentillum nulla est conuenientia, nobis illorum ualde conferet notitia: sin minus, eos saltē simul conferendo differentiam discere licebit, cum ad melioris optionem atq; delectum non parum cōparatio ualeat, & inferiora sæpe collata sint potioribus ornamento. Nec ab his dissentit Philo sapientissimtis, dum libro de Agricultura, de puerorum studijs in hūc modum differit: *φύτ' ἀσὶ δὲ τὰς μὲν ἐὶ κληνία παιδικῆ ψυχῆς μοχθώματα, ἅρ' ὁ καρπὸς αὐτῶν τοῦ θουθεται, ἐστὶ δὲ τῶντα, ἢ τῷ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν ἄσφοχος ἐπιτάδουσις, ἢ τῶν παρὰ σοφοῖς ποιηταῖς ἀκριβῆς ἔρῶνα, γεωμετρία, καὶ ἢ περὶ τῶν ῥητορικῶν λόγων μελίτη, καὶ ἢ ἀμπασα τῆς ἐγυυκλῆς παιδείας ἕσση.* Quæ uerba Latinis auribus sic sonant: Inseram autem primū in puerillis ætatis animas, surculos, quorum fructus ipsas enutriat. Sunt autem hi, scribendi legendique certa industria, eorum quæ apud sapientes poetas habentur diligens scrutatio, geometria, oratoricæ facultatis meditatio, & uniuersa liberalis musica. Atque hæc quidem de Poetarum autoritate & lectione paucis attigisse, non planè *ἐν τὸς τῶν ἐλιῶν*, sufficiat. Haud enim parè humeris susciperem prouinciam, si ex singulis Christianis

DEDICATORIA.

stianis scriptoribus (ut de gentiliū my-
 riadibus taceam) poetarum & laudes col-
 ligere, & osorum calumnijs occurrere co-
 narer. Ego itaque tantorum uirorum iu-
 dicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius
 informandæ mihi quoque cura incumbit,
 hac in parte, quod ad optimorū poetarum
 studium attinet, labore quidem duro, ani-
 mo uerò non ægro consulere studeo, cum
 hanc meam esse Spartam non ignorem.
 Mirificè enim peritæ rerum antiquitatis,
 quæ, ut Plato uult, *λεγειστων ἀμα λιὰ ἐγγυτέρα*
θεῶν ἐγχείρο, exemplum sequi, & quantum
 par est, alijs ad idem faciendum auctor es-
 se placet. Hæc de causa, cum labores no-
 stros, quos in Comicoꝝ L. scriptis ab in-
 teritu uindicandis exhausimus, bonarum
 literarum studiosis non ingratos animad-
 uerterem: facile, nunquam satis laudati ui-
 ri D. Ioannis Oporini, Compatri ac amici
 mei obseruadis. cōsilio acquieui, quo me,
 ut horū quosq; poetarum, quos hic damus,
 scripta collecta iuuentutis studijs commu-
 nicarè, incitauit. Theognide ergo *ἡρωικῶ-*
τάτω, cū uersione & doctilissimis ELIAB VI-
 NETI Annotationibus, ex arbitrio D. Typo-
 graphi, præmissis, reliquorū auctorum om-
nium

EPISTOLA

nium scripta ex diuersis hinc inde autorib.
 congeſſimus, congeſta fideliter interpreta-
 ti ſumus, & ad puerorum captū quā pro-
 ximè accommodauimus. Nec iuuenilibus
 ingenijs inutilem hāc noſtram operam fo-
 re ſperamus. Caſtiſſima enim ſaluberrimā-
 que de moribus præcepta proponit, quę u-
 ſum non pœnitendum in omnes uitę huius
 partes, ſi rectè percipiātur, ſint allatura. Præ-
 terea Græcæ linguæ (quæ comptiſſima eſt
 in hiſ autoribus) cum Latina collatio, non
 parum emolumentum ad uberioſam erudi-
 tionis theſaurum comparandum adferet:
 ijs præſertim, qui aliās uiuam magiſtri uoce
 deſtituti, ipſi ſibi præceptores eſſe in Græ-
 ca literatura coguntur: ut plures commo-
 ditates, quas præter iuniores etiam adulti
 hinc haurire poſſunt, ſciēs præteream. Non
 parum tamen doctiſſima Stobæi interpre-
 tatio, unde non paucas ſententias tranſcri-
 piſimus, nos iuuat. Verſionem Latino car-
 mine, ſui cuique interpretis nomine præfi-
 xo, ne alienis nos ornare plumis uideremur,
 ſubiecimus, ut Græcæ elegantię cum
 Latina melius perſpiceretur conuenientia,
 ab ijs qui iam abſque cortice in Græco ſtu-
 dio natare queunt. Nondum carmine red-
 dita,

DEDICATORIA.

ditæ, pro nostrâ tenuitate pedibus astrinximus, ita ut quàm proximè Græca sententia exprimeretur. Alicubi lectionis uarietas margini est aspersa. His omnibus eiusdem, si non carminis, tamen argumenti libellus Senariorum insertus est, ut quàm absolutissimam de moribus, totaque uita laudabiliter instituenda doctrinam, optimorum hoc Poetarum Opus teneris puerorum animis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri amplissimi, uobis inscribere, librumque Scholæ uestræ consecrare, maximè necessarium duxi: tum, ut sub amplissimi nominis uestri patrocinio (quod quàm eximium erga bonarum artium cultores semper extiterit, manifestius est quàm ut nostro præconio indigeat) tutus à maleuolorum, quorum plena sunt omnia, moribus in communem iuuentutis usum prodiret: tum in primis, ut grati tandem animi indicium, licet exiguum, exhiberem pro innumeris Reipublicæ uestræ in me beneficijs. Cum enim puerilium studiorum partem non postremum Scholæ uestræ celeberrimè constitutæ, sub optimis præceptoribus M. CHRISTOPHORO Hoffmanno,

&c

EPISTOLA

& IOANNE Tumlero (D. CASPARE A-
 quila primariam Ecclesiæ curam gerente)
 feram acceptam : gratitudinis officium ui-
 debatur requirere, tam pro his, quàm pro
 alijs ciuium uestrorum in me meritis, char-
 taceo hoc munusculo, cum aliud non esset,
 testatum omnibus reddere, memoriam hu-
 manitatis uestræ nondum apud me senuif-
 se : si fortè alij meo exemplo excitati, me-
 liora, nō miniq̃ uestro amplissimo magis
 conuenientia darent, & tandem *αχαριστίας*
 turpissimum crimē à Christiano cœtu exu-
 lare inciperet. Etsi uerò per se satis exiguū
 est munusculum hoc, nec dignum quod
 cum P. V. officijs conferatur : tamen, si pro
 uestro fauore erga liberalia studia & iuuen-
 tutis honestam institutionem, offerentis a-
 nimum respexeritis, nō minus gratum con-
 fido futurū; quàm si uel Colophonium au-
 rum à me P. V. oblatum esset. . . Quæ spes
 ne me fallat, per eam, qua omnes *φιλομους*
 profequi soletis, beneuolentiam etiam at-
 que etiā oro. Deus opt. maximus, æternus
 Pater Domini nostri IESU CHRISTI, P. V.
 cōsilia & aetiones ad sui nominis gloriam,
 & Ecclesiæ, Scholæque cōmūnem salu-
 tem dirigat, uosque omnes in sui agnitio-
 ne

DEDICATORIA.

ne uera conseruet, Amen. Basileæ, ex Ludo
literario ad D. Petrû, 8. Calend. Febr. Quo
die, ut quidam uolunt, ante annos 1527.
Paulus Tarsensis ad pœnitentiam reuoca-
tus diuinitùs, hostili in Christianos animo
deposito, CHRISTI dogmata amplexus
est: quemadmodum Lucas Act.
9. scripsit.

P. V.

deditissimus,
Iacobus Hertelius
Curienfis.

ELIAS VINETVS

Santo Lectori.

V M ocij plurimum anno superiore apud Franciscum Sangelasium Engulismensis Ecclesiae Decanum, uirum cum generis splendore, tum ingenij dexteritate apprimè nobilem, nactus fuisset: id totum, quantum per aduersam ualetudinem licuit, in iucundissima Graecorum poetarum lectione à me contritum est. qua quidem in re consilium eorum lubens secutus sum, qui antiquos scriptores eo legendos ordine censent, quo & uixerunt, & scripserunt: quòd recentiores à uetustioribus semper habeant quidpià, quod non facillè intelligas, nisi prius illos diligenter legeris. Perlectis igitur, quorum fuit copia, uetustissimis quibusque, cuiusmodi sunt Homerus & Hesiodus, Theognidem tandem in manus sumpsi: cuius sententias licet graues esse non dubitarem, eò tamen intellectu mihi faciles fore sperabam, quòd crederem nihil esse illic quod à posterioribus, quos aliquando legeram, non fuisset luculentius tractatum.

b uixdum

uixdum è portu solueram, cum tot subito emergunt scopuli, tot statim obortę nubes, cœlumq; diemq; eripiunt oculis, ut à proposito facile his deterritus fuisset, nisi cupido huius conficiendi æquoris me planè obstinata iâ inde cepisset, ex quo primùm à præceptoribus meis, Aristotelis aliorumq; ueterum scripta prælegi mihi cœpta fuerāt, quæ huius poetæ sententijs ueluti suauissimis flosculis inspersa essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus animo certum esset, quæ ad tam difficilem periculosamque rem conficiendam conducere uisa sunt, ea diligenter omnia adhibui, cuiusmodi sunt cum uariorum codicum, locorumque ex eodem autore ab alijs scriptoribus citatorum diligens collatio: tum syncerum & acre amicorū meorum, uiro- rum doctorum, unà cum meo, iudicium: inter quos Petrus Panætius & Iacobus Gypylus, facile principes. qua quidem diligentia abscessis, abiectis, transpositis multis, effectum tandem est, ut instituto satisfecerim meo, perlegerim bonum poetam, eorumq; quę in eo corrupta erant, bonam magnamque partem obiter castigauerim. Cæterum cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Tiletano

EPISTOLA

Letano, typographo diligentissimo, rem partefeci, cum in eius bibliopolium, quærendi ex eo exemplaris gratia aliquando me contulisset: quam ubi intellexisset, rogauit uehementer, ut si quid haberem in eum autorem, quem esset breui excusurus, communicarem: me sibi, studiosisq; omnibus gratum facturum. Id autem perfacile impetrauit ille, quando ineunte hac æstate huc ueni, candide Lector: cui in tuam gratiam publicandum tradidi, quicquid fuit nostri in Theognidem laboris, quem autorem utinam tam totum restituere omnino potuissem, quam cupiebam. Is enim tam deprauatus fuit, tam lacer, tam mancus, ut nulla diligentia, nullo labore, nullis deniq; quantislibet uigilijs id præstare potuerim. quæ res in causa est, ut in Latinum sermonem à me conuersum non habueris. Quod reliquum igitur hic desiderabitur, id ab alio inzerim dum foelicius expectabis, nostro hoc labore, quantuluscunq; est, fruaris, eumq; boni consulas uelim. Vale, Lutetiæ.

Calendas Sextil.

543

6

THEO

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Ciuitatem, & populos, & patrem honestans:
 Multis per pectus & scutum rotundum uulneribus,
 Et per thoracem ab anteriore parte sauciatus.
 Hunc uerò lugent pariter iuuenes, senesq; (tur.
 Et graui desiderio tota ciuitas funus ipsius prosequi
 Huius sepulchrū, & liberi inter homines præclari sunt,
 Itemq; nepotes, & omne posterorum genus.
 Nunquam eius bona gloria interit, neq; nomen ipsius:
 Sed quamuis sub terra fit, manet immortalis.
 Quem se fortiter gerentem, manentemq; & pugnātem,
 Pro patria & liberis uehemens Mars peremerit.
 Quòd si effugerit sortē mortis longū inducētis soporē,
 Et uictoria potitus splendidā gloriā pugnae auferat,
 Ipsum ex æquo omnes iuuenesq; senesq; colunt,
 Multisq; iucundis affectus ad orcum abit.
 Senescens autem inter ciues præcellit, neq; quis illum
 Ledere, nec irreuerenter nec iniuste cupit.
 Omnesq; in sedibus iuuenes simul & æquales
 Loco cedunt ei, quiq; maiores nati sunt.
 Huius igitur uirtutis ad summū peruenire, nunc aliquis
 Nitatur animo, non remittens bellum.

Eiusdem: aliàs Callini.

Quamdiu torpetis? quando strenuā habebitis animam
 O' iuuenes? an' non ueremini uicinos,
 Ob tantam ignauiam? In pace autem uobis uidemini
 Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
 Quin scutum aliquis arte in prælio hosti obtendat:

Et

ἄφν τε λιὰ λαὺς λιὰ πατέρ' ἀνελείσας·
 πολλὰ διὰ σέρνοιο λιὰ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
 λιὰ διὰ θώρηκος πρόδρον ἰληλαμύου.
 τὸν δ' ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι, ἠδὲ γέροντες,
 ἀργαλέω ἢ πόθῳ πᾶσα λιένθει πόλις.
 λιὰ τύμβος, λιὰ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀέρισμοι,
 λιὰ παίδων παῖδες, ἢ γένος ἐξοπίσω.
 ἕδὲ πῶτε λιέος ἐδδὸν ἀπόκλυται, ἕδ' ὄνομ' αὐτῶ,
 ἀλλ' ὑπὸ γῆς πῶρ' ἐὼρ γίγνεται ἀθάνατος,
 ὅρτιν' ἀριστύνοντα, μένοντά τε, μαρνάμονόν τε
 γῆς πέρι λιὰ παίδων θῦρος Ἄρης ὀλέσῃ.
 εἰ ἢ φύγοι μὲν λιῆρα τανηλεγέος θανάτοιο,
 νικῆσας δ' αἰχμῆς ἀγλαῶν δῦχος ἔλοι,
 πάντες μὲν τιμῶσιρ ὁμῶς νέοι, ἠδὲ παλαιοί,
 πολλὰ ἢ τὸρ πνὰ παθῶν ὄβρ' χεται εἰς αἰδέλιον.
 γηράσων δ' ἀστοῖσι μῆλα πρέπει, ἕδὲ τις αὐτὸν
 βλάπτειρ, ἕτ' αἰδέως ἕτε δίνης ἐθέλει.
 πάντες δ' ἐν θάνοισιρ ὁμῶς νέοι, οἳ γε λιὰτ' αὐτὸν
 εἶπασ' ἐν χώρης, οἳ τε παλαιότοροι.
 ταύτης νυῦ τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἰδέσθαι
 περάσσω, θυμὸν μὴ μεθείς πολέμου.
 τῶ αὐτῶ, ἢ Καλλίνε.
 μέγχις τὸν κατ' ἀκείδε; λιότ' ἄλκιμον ἔξετε θυμὸν,
 ὦ νέοι; ἕδ' αἰδέϊδ' ἀμφιπόριπύονας,
 ὦδε λίην μεθείοντες; ἐν εἰρήνῃ ἢ δονεῖτε
 ἠῖδαί, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει.

* ὅν νύ τις ἀσπίδα θέδω ἐναίτιβίως πολεμίζωμ'

λιὰ

* Hunc hexametrum D. Camera rius de suo fuppleuit.

Et aliquis moriens ultimò iaculum emittat.
 Honori enim est & ornamento uiro, pugnare
 Pro patria & liberis & tenera uxore
 Aduersus hostes. Mors autem aderit, quando cunq;
 Parca destinauerint. Sed age quispiam rectà pergat
 Extenso in altum gladio, & sub scuto forte pectus
 Foueat, cum primùm incipit committi pugna.
 Non enim mortem effugere fatale est
 Virū, neq; si à maioribus immortalib. genus ducat.
 Sæpe quis elapsus è pugna sonituq; telorum
 Euadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.
 Atq; hic sanè nec amicus est populo, nec gratus:
 Illū uerò magnus et paruus deslèt, si qd passus fuerit.
 Vniuersus enim populus uirum sortem desiderat
 Defunctum, uiuentem uerò instar semidei colit.
 Nam coràm intuentur illum uelut turrim:
 Quippe solus multorum æquat facinora.

Eiusdem.

Veruntamen Herculis genus inuictum estis:
 Confidite, nondum Iouis facies auersa est à nobis.
 Nec hominum turbam formidētis, aut metuatis,
 Quin rectà quisq; hostibus scutum obuertat
 Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,
 Sed solis splendori gratum subiturnus fatum.
 Nostis enim quàm grauias sint Martis luctuosi opera,
 Nostis etiam impetum permolesti belli.
 Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis,

καὶ τις ἀποθνήσκῃ ὕστατ' ἀνοήσιατώ.
 τιμῆσ' τε γὰρ ἐστὶ καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
 γῆς πέρι, καὶ παίδων, λιβερίδης τ' ἀλόχης
 δυσμονέσθω. θάνατος δέ ποτ' ἐσέσθαι, ὅπποτε λίην δὴ
 μοῖρα ἐπικλώσῃ. ἀλλὰ τις ἰθὺς ἴτω,
 ἔγχος ἀναχόμενος, καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
 ἔλσας τοπρωτόν μιγνυμένον πολέμα.
 ὃ γὰρ πως θανάτῳ γε φυγῆν εἰμαρμένον ἐστὶν
 ἀνδρῶν, ὃ δ' εἰ προγόνων ἢ γένος ἀθανάτων.
 πολλὰ κί δεισιπύτη φυγῶν καὶ δῆπου ἀκόντων
 ὄρχεται, σὺ δ' οἴκῳ μοῖρα λίχρον θανάτη.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν ἔμπας δῆμῳ φίλος, ὃ δὲ ποθεινός·
 τὸν δ' ὀλίγος σφνάχει, καὶ μέγας, λίῦ τι πάθη.
 λαῶν γὰρ ξύμπαντι πόθος ἱερὰ σφρόφρονος ἀνδρὸς
 θνήσκοντος, ζῶων δ' ἄξιος ἡμιθέων.
 ὡσπερ γὰρ μιν πύργου σὺ ὀφθαλμοῖσιν ὀρώσῃ,
 ἔρδῃ γὰρ πολλῶν ἄξια μῆνος ἔων.
 τῷ αὐτῷ.

ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνίκητον γένος ἐστὶ
 θαρσύνει, ὃ πωρὸν ἀνιχνύει λοξὸν ἔχει.
 μηδ' ἀνδρῶν πλῆθει δειμαίνετε, μηδὲ φοβείσθε,
 ἰθὺς δ' εἰς προμάχης ἀσπίδι' ἀνῆρ ἔχεται,
 ἐχθρῶν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτῳ ἢ μελαίνας
 ἀυγαῖσιν κῆρας ἡελίοιο φίλας.
 ἴσθι γὰρ ὡς ἀρεῶς πολυδακρύτην ὄργ' ἀείδουσα,
 σὺ δ' ὄργλῶν ἰδέσθαι ἀργαλὲς πολέμα.
 καὶ μετὰ σφονγόντων τε δεισιπύτων τ' ἰγνύσθαι,

ὡ γίνοι,

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

S E N T E N T I A E.

173

Rettuleritq; sua parta trophæa manu,
 Illum omnes pariter decorant iuuenesq; senesq;
 Et bona percipiens plurima letus obit:
 Affectus senio toti gratissimus urbi est,
 Prorsus & hunc ipsum ledere quisq; cauet.
 Turba senum iuuenumq; loci concedit honorem,
 Nullus & æqualis se equiparare uelit.
 Ergo aliquis tantæ uirtutis tangere culmen
 Conetur, toto pectore bella petens.

Eiusdem, uel Callini.

O' iuuenes, quid uult sibi tanta ignauia? ubinam
 Sunt animi? num de finitimis rubor est
 Segnitiam ob uestram? secura pace potiri
 Creditis: at bello patria tota tremit.
 Quilibet audacter mauortia surgat ad arma:
 Atq; aliquis moriens ultima tela uibret.
 Pro patria pulchrum est, natisq; & coniuge chara
 Pugnare, & ualida bella ciere manu.
 Mors aderit, cum fata uolent. iam quis mihi rectâ
 Prodeat in pugnam, cum citò cœpta fuit,
 Tollens terribili gladium uirtute, tegensq;
 Fortia prægrandi pectora sub clypeo?
 Effugere haud ulli mortem conceditur, etsi
 A' superis ortum duceret ipse suum.
 Sæpe quis à bello, telisq; reuersus, & hoste,
 Repperit in proprijs ædibus exitium:
 Nec tamen hic gratus populo est, nec amabilis ulli:

Illum

Illam autem deflet cum iuniore senex.
 Quippe sui desiderium post fata relinquit.
 Fortis, at in uita est semideo similis.
 Conspicitur siquidem ueluti fortissima turris:
 Nam quæ multi agerent, omnia solus agit.
 Eiusdem.

Alcide sedenim genus insuperabile, forti
 Est animo: nondum flexa Iouis facies.
 Vos ne turba uirum, densus ne terreat hostis
 Omnis in aduersos obuia tela gerat.
 Inuisamq; adeo statuens abrumpere uitam,
 Precipiti cursu malit obire semel.
 Nostis enim quam sint horrentia praelia Martis,
 Nostis et armigera quanta sit ira deæ.
 Terga cecidistis partim, partimq; fugati
 Estis, et experti scitis utrunq; satis:
 Qui perstant simul, et primi certamina tentant,
 Audentes animo cominus arma sequi,
 Perpauci moriuntur, et à tergo agmina seruant:
 Ast hominis timidi gloria tota perit.
 Vix mala quis uerbis perstringere singula possit,
 Quæ uir, qui in bello turpia gessit, habet:
 Nempe ingens ignominia est: fugitare parantis
 Lethali gladio terga secare uiri:
 Turpe et puluerea stratum tellure cadauer,
 Dorsa gerens crebris saucia uulneribus.
 Progrediens aliquis maneat pede firmus utroq;

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

SIMONID. SENTENT.

Eiusdem.

*Homo cum sis, nihil affere stabile;**Nec ubi uideris hominem, certa**Spacia etatis promitte. etenim**Muscae uolucris res in morem**Inconstantia rotat humanas.*

Eiusdem.

Nec ullus expers criminis, nec mortis est.

Eiusdem.

Vt arma fugias, fata non fugies tamen.

Eiusdem.

*De luce castis cor memoriam non supra**Vnum tenebit, si cor habeamus, diem.*

F I N I S.

BASILEAE, EX OFFICINA

OPORINIANA, ANNO SALVTIS

humane M. D. LXXVI. Mense

Martio.

